

Transgressiois gra pposita e: donec veniret semē cui pmissum ē disposita p angelos ī ma-
 nu mediatoris: hē disposita p angelos in ma-
 na sua. **H**ō em̄ nat⁹ ē p additionē: sed p prātē
Quāt nō aliqūc ex angelis dicit mediator
 rē: sed ipm̄ dñm̄ iesum xpm̄ in q̄tū hō fieri di-
 gnat⁹ est: habes alioloco. **U**nus inq̄t deus:
 et vn⁹ mediator dei ⁊ hoim̄: homo xps̄ iesus
 hinc illud pasca in īterfectione agni. **H**inc il-
 la oīa q̄ de xpo venturo in carne atq; passuro
 sed ⁊ resurrecturo in lege figurant: q̄ data ē
 in edictis āgeloz: donec veniret semē dispo-
 sitū p āgelos in manu mediatoris. **I**n q̄bus
 angelis erat vtiq; ⁊ pf: ⁊ fili: ⁊ spūsc̄ctūs. **S**i
 aliqñ pf: aliqñ fili: aliqñ spūsc̄ctūs: aliqñ sine
 vlla distinctiōe psonē de⁹ pillos figurabatur
Et si visibilib⁹ ⁊ sensibilib⁹ formis apparens:
 p creaturā tñ suā nō p subam suā cui vidēda
 corda mūdant p hec oīa q̄ oculis vident: ⁊ au-
 rib⁹ audiunt. **S**iā satis quantū existimo p
 captu nro disputatū ⁊ demōstratū ē: qd̄ in b̄
 libro susceperam⁹ osidere: cōstituitq; ⁊ pha-
 bilitate rōnis quantū hō vel poti⁹ quantum
 ego potui ⁊ firmitate auctoritatis q̄tū d̄ scri-
 pturis sanctis diuina eloquia patuerunt: qd̄
 antiq; p̄ribus nris an̄ incarnationē saluato-
 ris cū de⁹ apparere dicebat: voces ille ac spe-
 cies corpales p angelos facte sunt: siue ipis
 loquētib⁹ vel agentib⁹ aliqd̄ ex psona dei: si-
 cut etiā pphetas solere ostendim⁹: siue assu-
 mentib⁹ ex creatura qd̄ ipi nō essent: vbi de-
 us figurate demōstraret hoib⁹. **Q**uōd genus
 significatiōnū nec pphetas omīssisse multis
 exēplis docet scriptura. **S**uperest igit̄ iā vi-
 deam⁹ cū ⁊ nato p virginē dño: ⁊ corpali spe-
 cie sicut colūba descendēte spūsc̄ctō: visisq; ig-
 neis linguis: sonitu facto de celo die pence-
 costes post ascensionē dñi: nō ipm̄ dei vbum
 p subam suā qua p̄i equale atq; coeternū ē:
 nec spūs p̄is ⁊ filij p suā subaz qua ⁊ ip̄e vtrif-
 q; equalis atq; coetern⁹ ē: s̄ vtq; creaturaz
 que illis modis formari ⁊ existere potuit cor-
 poris atq; mortalib⁹ sensib⁹ apparuerit: qd̄
 inter illas demōstratiōes: ⁊ has pprietates
 filij dei ⁊ spūsc̄cti: q̄uis p creaturā visibiles
 factas interfit: qd̄ ab alio volumine cōmodi
 us ordinemur.

ExPLICIT liber tertius.

Incipiūt capitula libri quarti.

- i De gra dei qua sibi humanū gen⁹ re-
cōciliat: vt quod perierat: saluetur.
- ii De incarnatione verbi vt participes
eius esse possimus.
- iii De simplo saluatoris nri quod ad du-

- liij De ratione simpli ad duplū: p nume-
ri ternarium atq; senariū.
- v De quadagesimosexto anno edifica-
tionis dominici corporis.
- vi De triduo quo iplero dñs furrexit.
- vij De signis ⁊ p̄figurationibus: que ad-
uentū domini precesserunt.
- viii De filio dei qui in forma di ⁊ in forma
serui vna persona est christi.
- ix De vnitāte ecclesie in deo p geminā
dilectionē cui formā prebet vnitās
patris et filij et spiritus sancti.
- x De mediatore ad mortem diabolo: ⁊
mediatore ad vitā iesu christo.
- xj De facilitate iudicatiōnū q̄bus ho-
mines ab imūdis spiritib⁹ fallunt.
- xij De falsis ⁊ deceptorij purificatiōib⁹
- xiii De mortē xpi nō fuisse necessitatis nos-
tre: sed voluntatis sue ac prātis.
- xiiii De sacrificio pfecto ⁊ vero: qd̄ ipse p
nobis saluator: effectus est
- xv De his qui sibi purgationē de virtute
propria pollicentur.
- xvi Sapiētes mūdi nec resurrectiōis ve-
ritatē cognoscere: nec futuroz ordi-
nem scire potuisse: q̄uis et ipi vati-
cinia habere videantur.
- xvij Unde apud impios possunt quedā fu-
tura presciri
- xviii De fide qua credimus t̄paliter gesta ⁊
veritate que reddet eterna.
- xix De missione filij dei qua in forma ser-
ui patres a ctus est minor: cū in for-
ma dei patri permaneret equalis.
- xx Non esse contra equalitatē patris ⁊ fi-
lij: si etiā fm̄ coeternā patri diuini-
tatem intelligatur filius missus
- xxi De sensibili demonstratione spūsc̄cti
eti ⁊ de coeterna vnitāte trinitatis.

Incipit probemiū in librū quartū

Cientia terrestriū celestiuq; rerū
 magni estimari solet gen⁹ hūanū:
 in quo pfecto meliores sunt q̄ huic
 scie sponūt nosse semetipos: laudabiliorq; ē
 anim⁹ cui nota ē v̄ infirmitas sua: q̄ q̄ ea nō
 respecta: vias siderū scrutat etiā cognitur⁹:
 aut q̄ iā cognitas tenet ignorās ip̄e q̄ ingre-
 diatur ad salutē: ac infirmitatē suā. **Q**ui ve-
 ro sazeuigilauit in deū spūsc̄cti calore exci-
 tat⁹ atq; in ei⁹ amore corā se viluit: ad eūq;
 intrare volēs nec valēs: eoq; sibi lucēte attē-
 dit in se: inuenitq; se: suāq; egretudinē illius
 mūdici: c̄ p̄perari non posse cognouit: flere

Liber

dulce habere eūq; deprecari: vt etiā atq; etiam miserat: donec exuat totā miserā: et precari cū fiducia. **I**az accepto gūsto pignore salutis per vnicū saluatōrē hoīs et illūinatōrē hūc ita agētē et dolentē: scia nō inflat: quia charitas edificat: p̄posuit em̄ sciētia sciētie: p̄posuit scire infirmitatē suā magisq; scire mūdi menia: fundamēta terrarū et fastigia celoz; et hanc apponēdo sciētiaz: apposuit dolorē. **D**olorem peregrinatiōis sue ex desiderio patrie sue: et cōditoris ei⁹ beati dei sui. **I**n hoc genere hominū: in familia xp̄i tui dñe de⁹ meus: si inter paupes tuos gemo: da mihi de pane tuo respōdere hominib⁹: q̄ nō esuriūt et sitiūt iusticiā sed satiati sunt et abundāt. **S**atiavit aut̄ illos phantasma eoz nō veritas tua: quā repellendo resiliūt: et in suā vanitatē cadūt. **E**go certe sentio quā multa figmēta pariat cor humanū. **E**t quid est cor meū: nisi cor hūanū. **S**ed hoc oro deū cordis mei: vt nihil ex eis figmētis p̄ solido vero eructem in has l̄as: sed inde veniat in eas q̄cqd p̄ me venire potuerit. **U**n̄ mihi q̄uis p̄iecto a facie oculoꝝ suozum et delōginquo redire conāt: p̄ viā quaz strauit hūanitati diuinitas vnigeniti sui aura veritatis eius aspgitur. **Q**uā intantū licet mutabilis haurio: inquātuz in eā nihil mutabile video: nec locis et t̄pib⁹ sicut corpa: nec solis t̄pibus et q̄si locis: sicut spiritū n̄ oꝝ cogitationes: nec solis t̄pibus: et nulla v̄l imagine loꝝ: sicut quedā n̄ arū mentiū ratiocinationes. **O**m̄ino em̄ dei essentia q̄ est: nihil mutabile habet: nec in eternitate: nec in veritate nec in volūtate: q̄ eterna ibi est v̄itas: et eterna charitas: et vera ibi est charitas: vera eternitas: et cara ibi est eternitas: cara veritas.

De gratia dei qua sibi humanū genus reconciliat vt quod perierat saluetur.

La. I

Ed quoniā exlauim⁹ ab incommutabili gaudio: nec t̄m̄ inde p̄cisi atq; abrupti sumus: vt nō etiā in istis mutabilib⁹ et t̄pilib⁹ eternitate: veritate: beatitudinem: queremus. **H**ec mori em̄ nec falli: nec perturbari volumus: missa sunt nobis diuinitus v̄ita cōgrua peregrinatiōi n̄re: quib⁹ admodum n̄eremur nō hic esse qd̄ querim⁹: sed illuc ad ip̄a esse redeūdum: vnde nisi penderem⁹ hic ea non quereremus. **A**t primum nobis p̄suadendū fuit: quantum nos diligeret deus: ne desperatiōe nō auderem⁹ erigi in eū. **Q**ua-

les aut̄ dilexerit: oñdi optebat: ne tāq; demeritis nostris supbiētes: magis ab eo resiliemus: et in nostra fortitudine magis deficeremus: ac p̄ hoc egit nobiscū vt peius fortitudinez potius p̄ficeremur: atq; ita infirmitate humilitatis p̄ficeretur v̄tus charitatis. **H**oc significabat in psalmo vbi ait. **P**luuiā voluntariā segregans deus hereditati sue: et infirmata ē: tu vero p̄fecisti eā. **P**luuiā q̄ppe voluntariā nō nisi gr̄am vult intelligi: nō meritis redditā: s̄ gratis datā: vñ et gr̄a noiā. **D**edit em̄ eā nō q̄z digni eram⁹: s̄ q̄z voluit: h̄ cognoscētes: nō fidētes in nobis erim⁹: et h̄c infirmari. **I**p̄e x̄o p̄ficit nos: q̄ etiā **P**aulo ap̄lo dixit: Sufficit tibi gr̄a mea: nā v̄tus in infirmitate p̄ficiē: p̄suadendū ḡerat hoī q̄tū nos dilexerit deus: et q̄les dilexerit. **Q**uātū: ne desperarem⁹: q̄les ne supbirem⁹. **H**ūc locū ap̄ls p̄ necessariū: sic explicat. **E**omendat aut̄ inq̄t suā charitatē de⁹ in nobis: qm̄ cū adhuc peccatores eēim⁹: christ⁹ p̄ nobis mortu⁹ ē: multo magis iustificati nūc in sanguine ipsius: salui erim⁹ ab ira p̄ ip̄m. **S**i em̄ cū inimici essemus recōciliati sum⁹ deo p̄ mortē filij ei⁹: multo magis recōciliati salui erim⁹ in vita ipsi⁹. **I**tem alio loco. **Q**uid ḡ inq̄t dicem⁹ ad hec? **S**i de⁹ p̄ nobis: q̄s cōtra nos: q̄ p̄prio filio nō pepcit s̄ p̄ nobis oib⁹ tradidit illū: **Q**uō nō et cū illo nobis oīa donauit? **Q**uātū factū nob̄ annūciatur: h̄ futurū oñdebat et antiq̄s iustis: vt peccandē fidē etiā ip̄i hūiliati infirmarent: et infirmati p̄ficerent. **Q**uia igit̄ vnū x̄bū dei ē: p̄ q̄ facta sūt oīa: qd̄ ē icōmutabilis v̄itas: vbi p̄ncipalit̄ atq; in cōmutabilib⁹ sunt oīa simul: non solū q̄ nūc sūt in hac vniūsa creatura: verū etiā q̄ fuerūt: et q̄ futura sūt: ibi aut̄ nec fuerunt: nec futura sūt: s̄ t̄m̄ nō sūt: et oīa vita sūt: et oīa vnū sūt: et magis vnū ē: et vna vita ē. **S**ic em̄ oīa p̄ ip̄m facta sunt: vt q̄cqd factū ē in his: in illo vita sit: et facta nō sit: q̄ in p̄ncipio non factū ē x̄bū: s̄ erat x̄bū ap̄ deū: et de⁹ erat x̄bū: et oīa p̄ ip̄m facta sūt. **N**ec p̄ ip̄m oīa facta eēt nisi ip̄m eēt an̄ oīa: factūq; nō eēt. **I**n his aut̄ q̄ p̄ ip̄m facta sunt: etiā corpa qd̄ vita nō ē p̄ ip̄m nō fieret: nisi in illo anteq; fieret vita eēt. **Q**d ei sc̄m̄ ē: iā i illo vita erat: et nō q̄liscūq; vita. **N**ā et aīa vita ē corpa: s̄ et h̄ facta ē: q̄ mutabilis ē: et p̄ qd̄ facta ē: nisi p̄ dei x̄bū in cōmutabile. **O**īa em̄ p̄ ip̄m facta sūt: et sine ip̄o sc̄m̄ ē nihil: qd̄ ḡ factū ē: iā in illo vita erat: et nō q̄liscūq; vita: s̄ vita erat lux hoīm: lux itaq; rationalium mentiū: per quas hoīes a pecoribus differūt: et ideo sunt hoīes. **N**on ḡ lux corpa: que lux ē carnū: siue de celo fulgeat

Ps. 67

2. Cor. 12

Roma. 5

Ibidē. 8

Job. 1

Ibidē

Ibidē

Secundus

siue terrenis ignib⁹ accendat: nec hūanarū tantū carnū: sed etiā beluinarū: et vsq; ad minutissimos quosq; miculos. **Act. 17** Misit em̄ hec vident istā lucē: at illa vita lux hoīm erat: nec lōge posita ab vnoq; nrm. In illa em̄ viuim⁹ et mouemur et sum⁹. **S**lux in tenebris lucet et tenebre eā nō cōprehēderūt.

De incarnatione xpi vt participes ei⁹ esse possimus. **Capitulum II**

Snebre autē sunt stulte mētes hoīm: et praua cupiditate atq; infidelitate cecate. **H**as vt curaret atq; sanaret verbū: p qd facta sunt oīa: caro factū ē: et habitauit i nobis. **I**lluminatio q̄ppe nra p̄cipatō xpi dei est: illi⁹ scz vite q̄ lux ē hoīm. **H**uic autē p̄cipatōni p̄orsus inhābiles et min⁹ idonei eram⁹: p̄pter imundiciā p̄ctōrū. **M**isidādi ergo eram⁹. **P**orro iniquoz supboz vna mīdatio ē sanguis iusti: et humilitas dei: vt ad cōtemplandū deū qd natura nō sum⁹: p̄ eū mīdaremur: factū qd natura sum⁹: et qd p̄ctō si sum⁹. **D**e em̄ natura nō sumus: hoīes natura sum⁹: iusti p̄ctō nō sum⁹. **D**e itaq; factus hō iustus: intercessit deo. **P**hoīe p̄ctōre. **N**on em̄ cōgruit p̄ctōr iusto: s̄ cōgruit homini hō. **A**diungens ḡ nob̄ similitudinē hūanitatē sue: abstulit dissimilitudinē iniquitatis nre. **E**t factus p̄iceps mortalitatis nre: fecit nos p̄cipēs diuinitatis sue. **M**erito q̄ppe mors p̄ctōris veniēs ex dānatiōis necessitate: soluta est p̄ mortē iusti veniētē ex misericordie volūtate: dū simplū ei⁹ p̄gruit duplo nro. **H**ec em̄ cōgruetia: siue p̄ueniētia: vel cōcinnātia: vt cōsonātia: vel si cōmodi⁹ dicat: qd ē vnū ad duo in oīni cōpaginātiōe: vel si meli⁹ dicit: coaptatiōe creature: valet plurimū. **H**ac em̄ coaptatiōe: sic mihi nūc occurrit dicere volui: quā greci harmoniā vocāt. **N**eq; nūc loc⁹ est: vt ostendā q̄tū valeat cōsonantia simpli ad duplū: que maria in nob̄ reperit: vt sit nobis in ista naturaliter: a quo vtiq; nūc ab eo qd nos creauit: vt nec imperiti possint eā nō sentire siue ipi cātantes: siue alios audientes: p̄ hāc q̄ppe voces acutiores grauiore: scz p̄cordāt: ita vt q̄squis ab ea dissonuerit: nō sciam (cuius expertes sūt plimi) s̄ ipm̄ sensū audit⁹ nostri vehemēter offendat. **S**ed hoc vt demōstret: longo finōe op⁹ ē: ipis autē aurib⁹ exhiberi p̄t ab eo qd nouit i reglari monochoordo

De simplo saluatoris nri qd ad duplū nostrū cōcurrat et cōgruit. **Capitulum III**

Erū qd instat imp̄sentia: quantum donat deus: edisserēdū ē: quēadmodum simplū dñi et saluatoris nri ic-

su xpi: duplo nostro cōgruat et quodāmo cōcinat ad salutē. **N**os certe (qd nemo christiānus ambigit) et anima et corpe mortui sum⁹: aīa p̄pter p̄ctm̄: corpe p̄pter penam p̄cti: ac phoc et corpe p̄pter p̄ctm̄. **T**riq; autē rei nostre: id ē et aīe et corpe: medicina et resurrectione opus erat: vt in melius renouaret: qd erat in deterius cōmutatū. **M**ors autē anie impietas est: et mors corpe corruptibilitas: p̄ quā fit et aīa a corpe abscellus. **S**icut enim aīa deo deserēte: sic corpus aīa deserēte: moritur: vñ illa fit insipiens: hoc exanime. **R**esuscitat em̄ aīa p̄ p̄ctm̄: et i corpe adhuc mortali renouatio vite inchoat a fide: qua creditur in eū qui iustificat impiū: bonisq; morib⁹ auget et roborat de die in diē: euz magis magisq; renouat interior: homo. **C**orpus xpi: quā hō exterior: quāto ē hec vita diuturnior tanto magis magisq; corrumpit: vel etate: vel morbo: vel varijs afflictionib⁹: donec veniat ad vltimā q̄ ab hoīb⁹ mors vocat. **E**i autē resurrectio differit in finē: cū et ipa iustificatio nostra perficiet ineffabiliter. **N**ūc enī similes ei erim⁹: qñ videbim⁹ eū sicuti ē. **N**ūc vero q̄diu corpus qd corrupit aggrauat animam: et vita humana sup terrā tota temptatio est: non iustificabit in p̄spectu eius omis viuēs: in cōpatione iusticie qua equabimur angelis: et glorie que reuelabit in nob̄. **D**e morte autē anie a morte corpe: distingueda: quid plura documenta cōmemorē: cū domin⁹ in vna sentētia euāgelica vtrāq; mortē cuius facile discernendā posuerit: vbi ait: **S**ine mortuos sepelire mortuos suos. **S**epe licdū quippe corpe mortuū erat: sepulcroes autē eius p̄ infidelitatis impietate in aīa mortuos intelligi voluit quales excitant cū dicat: **S**urge qui dormis et exurge a mortuis: et illuminabit te xps. **D**etertat autē quādam mortē aplūs dicēs de vidua: **Q**ue autem in delitijs agit viuēs mortua ē. **A**nima igit iam pia que fuit impia: p̄pter iusticiā fidei dicat ex morte reuixisse atq; viuere. **C**orpus autē non tantū moriturū p̄pter anie abscellum qui futurus est: sed p̄pter infirmitatē tantū carnis et sanguinis: quodā loco in scripturis etiā mortuū dicat loquēte apostolo. **C**orpus quidē inquit mortuum est p̄pter peccatū: spiritus autē vita est p̄pter iusticiā: hec vita ex fide facta est: qñ iustus ex fide viuūt. **S**ed quid sequitur. **S**i autē spūs eius qui suscitauit iesum a mortuis habitat in vobis: qui suscitauit christuz iesum a mortuis: viuificabit et mortalia corpe vestra: p̄ inhabitantē spūs eius i vobis.

1. Job. 3

Cap. 9

Job. 7

Ps. 142

Mat. 8

Aphe. 5

1. Thi. 5

Rom. 8

1. Thac. 2

Rom. 8

Libe

Huius ergo duple mortis nre: saluator impendit simpla sua: et ad faciendam vtraque resuscitationem nram: in sacramento et exemplo ppositum: et ppositum vna sua. Hecq; n. fuit pctor: aut impius vt eitanq; spu mortuo in interiore hoie renouari opus eet: et tanq; respiscendo ad vira iusticie reuocari: sed indut carne mortali et sola moriens: sola resurgens ea sola nob ad vtrique pcinuit: cuz in ea fieret interioris hois sacramentu: exterioris exēplū. Interioris em hois nri sacramento data e illa vox: pti: nens ad mortē aie nre significāda: nō solū in psalmo: vey etiā in cruce. **Deus me de me** vsq; qd me dereliquisti? **Cui** voci congruit apls dices. **Scientes** qz vetus hō nri sil crucifixus est cū illo: vt euacuet corp peccati: vt vltra non seruiam pctor. **Crucifixio** qppe interioris hois penitētie dolores intelligitur: et pntinētie quidā salubris cruciatus: p quam mortē mortis impietatis pmiss: in qua nos nō dereliquit deus. **Et** ideo p talē crucē euacuat tur corp peccati: vt iā nō exhibeam mēbra nra arma iniquitatis pctor: qz et interior homo si vtiq; renouat d die in die: pfecto ver e asiq; renouet. **Intus** nanq; agit: qd idē apls dicit. **Exuite** vos veterē hoiem: et induite nouū. **Qd** ita cōsequēter exponit. **Qua** ppter deponētes mēdaciū: loqmini veritatē. **Vbi** aut deponit mēdaciū: nisi intus vt inhabitet in mōte sancto dei: qui loquit veritatē in corde suo. **Resurrectio** xō corpis dñi: ad sacramentū interioris resurrectionis nre pntine re ostēdit: vbi postq; rresurrexit ait mlieri. **Nō** li me tangere: nōdū em ascendi ad psem meum. **Cui** mysterio pgruit apls dices. **Si** autē resurrexistis cū xpō: que sursum sunt querite vbi xp̄s est ad dexterā dei sedēs. **Que** sursum sunt sapite: hoc est em xpm non tangere: nisi cum ascenderit ad psem: nō de xpō sape carnaliter. **Iam** xō ad exēplū mortis exterioris hois nri dñice carnis mortis pntinet: qz p talez passionē maxime hortat e suos: vt nō timeāt eos qui corp occidūt: aiām autē nō possunt occidere. **Propter** qd dicit apls: vt suppleā q desunt pressuraz xpi in carne mea. **Et** ad exēplū resurrectionis exterioris hois nri pntinere inuenit rresurrectio corpis dñi: qui ad discipulos ait. **Palpate** et videte: qz spūs carnē et ossa non habet: sicut me videtis hie. **Et** vnus ex discipulis etiā cicatrices eius cōtrectans: exclamauit dicens. **Dis** me et deus meus. **Et** cū illius carnis tota integritas apperet: demonstratū est in ea q suos exhortās dixerat. **Capillus** capitis vri nō peribit.

Qui em pmo: noli me tangere: nōdū em ascendi ad psem meū. et vñ anteq; ascēdat ad psem a discipulis tangit: nisi qz illic insinuabat interioris hois sacramentū: hic pbebat exterioris exēplū. **An** forte quisq; ita e absurdus atq; auersus a vero: vt audeat dicere a viris euz tactū anteq; ascenderet: a mulierib; aut cū ascendisset. **Propter** h exēplū future nre resurrectionis in corpe qd pcessit in domino: dicit apls. **Initiū** xps: deinde q sunt xpi. **De** corpis em resurrectione illo loco agebat: ppter quā etiā dicit. **Trāfigurauit** corp hu militatis nre: conforme corpe sue glie. **Una** ergo mors nri saluatoris: duab; mortib; nostris: saluti fuit. **Et** vna eius resurrectio: duas nobis resurrectiones pstitit: cū corp ei in vtraq; re: id ē in morte et in resurrectione et sacramento interioris hois nri: et exēplo exterioris medicinali quadā cōuenientia ministratum est.

De rōne simpli ad duplū p ternarium numerū atq; senariū. **Ca. III**
Ec aut ratio simpli ad duplū oris qz b dem a ternario numero. **Unū** quippe ad duo: tria sunt. **Sed** h totū qd dixit: ad senariū puenit. **Unū** em et duo et tria sex sūt. **Qui** nūer; ppterea pfect; dicit: qz pibus suis cōplet. **Habet** em illas tres: sextā: tertiā: dimidiā. **Nec** vlla ps alia q dia possit quora sit: inuenit in eo. **Sexta** gēi vñū ē: tertia duo: dimidia tria. **Unum** aut et duo et tria cōsumāt eundē senariū. **Cui** pfectionē nobis sancta septura cōmēdat in eomaxime q deus sex dieb; pfectit opa sua: et sexto die factus ē hō ad imaginē dei: et sexta etate generis humani: filius dei venit: et factus ē fili; hominis: vt nos rformaret ad imaginē dei. **Ca** qppe nūc etas agit: siue milleni āni singulis distribuānt etatib;: siue i diuinis lris mēōra biles atq; insignes quasi articulos tēporū vestigem;: vt pma etas inueniat ab adā vsq; ad noe: inde secūda vsq; ad abraam. **Et** deiceps sicut matheus euangelista distingit: ab abraam vsq; ad dauid: a dauid vsq; ad transmigrationē in babiloniaz: atq; inde vsq; ad xginis ptum. **Que** tres etates cōiuncte illis duabus: qnq; faciūt. **Proinde** sextā inchoauit natiuitas dñi: q nunc agit vsq; ad occultū tps finē. **Hunc** senariū numerū quandam tps gerere figurā: etiā in illa ratiōe triplete distributionis agnoscim;: qua vñū tps cōputamus aī legē: alitē sub legē: tertiū sub grā. **In** quo tpe sacramentū renouatiōis acceptimus: vt in fine tps etiā resurrectione carnis:

1. Cor. 15

Phil. 3

Heb. 1

Mat. 1

Quartus

Luc. 13 omni ex pte renouati: ab vniuersa nō solum aie: verū etiā i firmitate corporis sanemur. **U**nī intelligit illa mulier in typo ecclesie ad dno sanata et erecta: quā curauerat infirmitas alligāte sathana. **D**e talib' em' occultis hostib' plāgit illa vox psalmi. **L**uruaueſt aiām meā. **H**ec autē mulier decē et octo ānos hēbāt in infirmitate: qd' ē ter senī. **S**enses autē annozū decē et octo inueniunt in nūero solidi qdrati senarij: qd' est sexies senī: et hoc sexies. **I**uxta qd' ppe ē in eodē euāgelij loco: arbor quoq; illa ficulnea: cui' miserā sterilitatē etiā tertio annus arguebat. **S**z ita pilla intercessū ē: vt dimitteret illo āno: vt si fructū ferret: bene: si nō autē: excideret. **N**ā et tres anni ad eandē triplicitā distributionē prinēt: et mēses triū annozū quadratū senariū faciunt: qd' est sexies senī. **A**nnus etiā vn' si duodecim menses integri p̄siderent: quos triceni dies cōplent: talē qp̄pe mēsem veteres obseruauerūt quē circuitus lunaris ostēdit: senario numero pollet. **Q**uot em' valēt sex in p̄mo ordine nūeroz: qd' p̄stat ex vnīs vt pueniat ad decē: h' valent sexaginta in sc̄do ordine: qd' p̄stat ex denīs vt pueniat ad centū. **S**exagenari' ḡ nūer' diez sexta pars āni ē. **P**roinde p̄ senariū p̄mi versus multiplicanē tanq̄ senari' secūdi versus et fiunt sexies sexaginta: trecēteni et sexaginta dies: qd' sunt integri xij. mēses. **S**z qm̄ sicut mēsem circuit' lune ostēdit hoīb': sic ann' circuitu solis aiā duersus ē. **R**estāt autē qnq; dies et quadrās diei: vt sol impleat cursum suū annūz: p̄cludat. **Q**uattuor em' qdrātes faciunt vnū diē: quē necesse ē inter scalari excurso qdriennio qd' bisextū vocant: ne tpm̄ ordo turbet. **E**t iā ip̄os dies qnq; et qdrantē si cōsiderem': senari' nūerus in eis plurimū valet. **P**rimū: qz sicut fieri solet vt a pte totū cōputet: nō sunt iā dies qnq; s' poti' sex: vt qdrās ille accipiat p̄ diē. **D**einde qz in ip̄is qnq; diebus sexta ps mensis est: ip̄e autē qdrās sex horas habet. **T**er' em' dies: id est cū sua nocte viginti quattuor hore sunt: quaz ps quarta: que ē quadrās diei sex hore inueniunt: ita in anni cursu senari' numer' plurimū valet.

De quadragesimo sexto anno dñici corporis.

Caplm V

Job. 2

N cū in cui' figura templū a iudeis destructū triduo se resuscitatur esse dicebat: nūer' ip̄e senari' p̄ āno posit' intelligit. **D**ixerūt em' quadraginta et sex annis edificatū est templū: et quadragesies sexies senī: fiunt ducenti septuaginta sex. **Q**ui numerus

diez cōplet nouē menses et sex dies: qd' tanq̄ decē menses parientib' semis imputant: nō qz oēs ad sextū diē post nonū menses pueniunt: sed qz ip̄a p̄fectio corporis dñi: tot dieb' ad primum p̄ducta cōperit: sicut a maiorib' traditū suscipiēs ecclesie custodit auctoritas. **D**e tauro. n. kal. aprilis: cōcept' credit: quo et passus. **I**ta monumēto nouo quo sepult' ē: vbi null' erat mortuoz posit' nec aī nec postea cōgruit vterus virginis quo p̄ceptus est vbi nullus seminat' est mortuū. **M**atus autē tradit' octauo kal. ianuaras. **A**b illo ḡ die vsq; ad istuz cōputati: ducenti septuaginta et sex reperiunt dies: qd' senariū numez qdragesies sexies habēt. **Q**uo numero annoz templuz edificatū est: qz eo nūero senarioz corp' dñi p̄fectū ē: qd' mortis passiōe destructū: triduo resuscitauit. **D**icebat em' hoc de templo corporis sui: sic euidentissimo et robustissimo euāgelij testimonio declarat. quo ait. **S**icut fuit ionas in ventre ceti tribus diebus et trib' noctibus: sic erit et fili' hoīs in corde terre trib' diebus et tribus noctibus.

De triduo quo impleto dominus resurrexit.

Caplm VI

Psum autē tridū: nō totū et plenuz fuisse scriptura testis ē: sed p̄mus dies a pte extrema totus annumerat' est. **D**ies x̄o tert' a pte p̄ma et ip̄e tot'. **A**hēdius autē inter eos: id ē secund' dies absolute tot' viginti quattuor hore suis: duodecim nocturnis: et duodecim diurnis. **C**rucifixus est em' primo iudeozum vocibus hora tertia: cuius esset dies sexta sabbati. **D**einde in ip̄a cruce suspēsus hora sexta: et sp̄m tradidit hora nona. **S**epult' est autē cū iā sero factū eēt: sic se habent verba euāgelij: qd' intelligit in fine diei. **E**t licet ḡ incipias: etiāz si alia rō reddi pōt: quo nō sit cōtra euāgelij ioh̄is: vt hora tertia ligno suspensus intelligat: totū diē primū nō cōphendis. **E**rgo a pte extrema tot' cōputabit: sicut tert' a pte p̄ma. **H**or' em' vsq; ad diluculū: quo dñi resurrectio declarata est: ad tertū diē ptinet: qz de' qd' dixit de tenebris lucē clarescere vt p̄ grām noui testamenti et p̄ticipationē resurrectionis xpi audirem'. **F**uistis em' aliqui tenebre: nūc autē lux in dño insinuat nobis quodāmo qz a nocte dies sumat initū. **S**icut em' p̄mi dies p̄pter futuruz hoīs lapsum a luce in noctē: ita isti p̄pter hominis reparationē a tenebris ad lucem cōputant. **A**b hora ḡ mortis vsq; ad diluculum resurrectionis. hore sunt quadraginta: vt et ip̄a hora nona cōnumere. **Q**ui numero p̄gruit

Luc. 23

Job. 2

Mat. 12

Bar. 15

Job. 19

2. Cor. 4

Apbe. 5

Liber

etiā vita ei⁹ sup terrā: post resurrectionē i .xl dieb⁹. Et iste numer⁹ frequentissim⁹ i scripturis ad insinuandū mysteriū pfectionis in q⁹ driptito mō. H⁹nt em̄ quāndā pfectionē decē ⁊ ea q⁹ter multiplicata faciunt q⁹draginta. A vespe autē sepulture vsq⁹ ad diluculū resurrectionis .xxxvij. hore sunt: qui ē quadrat⁹ senari⁹. Refert autē ad illā rōnē simpli ad duplū vbi est coaptatiōis maxima psonantia. Duo decim em̄ ad .xxiij. simplō ad duplū ueniūt et sunt .xxxvij. nor tota cū die toto ⁊ nocte tota: nec h⁹ sine illo sacramēto q⁹ supra memorauit. H⁹ō absurde q⁹pe spm̄ dici cōpam⁹: corpus autē nocti. Dificū em̄ corp⁹ in morte ac resurrectione ⁊ spm̄ nri figurā: ⁊ corpis gerebat exēplū. Tria sic g⁹ apparet illa ratio simpli ad duplū i horis .xxxvij. cū .xij. pferūt ad .xxiij. Et hor⁹ quidē numero⁹ causas: cur in scripturis posite sint: pōt ali⁹ alias indagare: vel q⁹bus iste q⁹s ego reddidi pponende sint: vt eq⁹ pbabiles: vel istis etiā pbabiliores: frustra tū eos esse in scripturis positos: ⁊ nullas causas esse mysticas: cur illic isti nūeri cōmementent: nemo tā stult⁹ ineptusq⁹ p⁹derit. Ego autē quas reddidi vel ex ecclesie auctoritate a maiorib⁹ traditas: vel ex diuinaz testimonio scripturaz: vel ex rōne numero⁹ similitudī nūq⁹ collegi. Cōtra rōnē nemo sobri⁹: cōtra scripturas nemo xpianus: p⁹tra ecclesiā nemo pacificus senserit.

De signis ⁊ pfigurationib⁹ que aduentū domini pcesserunt. **Ca. VII**

De sacramentis: hoc sacrificiū: h⁹ sacerdos: hic deus: ante q⁹ missus ueniret: fact⁹ ex femia: oia que sacrata q⁹ mystice p⁹ib⁹ nris p euāgelica miracula apparuerūt: siue q⁹ p ipos facta sunt: similitudines hui⁹ fuerūt: vt ois creatura factis quodam mō loqueret⁹ vnū futurū in quo eēt salus vniuersoz a morte sp⁹aradoz. Quia em̄ ab vno vero deo ⁊ sūmo p impietatis iniquitatē resiliētes ⁊ dissonātes deflexeram⁹ ⁊ euaueram⁹ in multa discissi p multa: ⁊ inherentes i multis: optebat nutu ⁊ impio dei miserantis: vt ipa multa ventuz cōclamarēt vnū: et a multis cōclamat⁹ ueniret vnus: ⁊ multa ptestarent⁹ uenisse vnū: ⁊ a multis exonerati ueniremus ad vnū: ⁊ multis pctis in aīa mortui: et ppter pctm̄ in carne morturi: amarem⁹ sine pctō mortuū in carne p nobis vnū: et in resuscitatū credentes: ⁊ cū illo p fide ⁊ spiritu resurgētes: iustificarem⁹ in vno iusto facti vnū: nec in ipa carne nos resurrecturos desperarem⁹: cū multa mēbra intuerem⁹ p⁹

cessisse caput vnū: in quo nūc p fidē mūdati: et tūc p spm̄ reintegrati: ⁊ p mediatorē deo recōciliati heremus vni: fruamur vno: per maneamus vnū.

De filio dei q⁹ i forma dei ⁊ i forma serui vna psona ē xpi. **Ca. VIII**

Scipe fili⁹ dei: verbū dei: ⁊ idez ipse mediator dei ⁊ hoim filius hois: cōlis patri p diuinitatis vnitatē: ⁊ p⁹iceps nri p hūanitatis susceptionē: p⁹emiter pellans p nobis: p id q⁹ hō erat: nec tū tacet quod de⁹ cū pfe vnū erat: inter cetera ita loquit⁹. Hō p hie autē rogo inqt tū: sed et p eis qui credituri sunt p verbū eoz in me: vt omnes vnū sint: sicut tu p⁹ in me: ⁊ ego in te: vt et ipi in nobis vnū sint: vt mund⁹ credat: q⁹ tu me misisti. Et ego claritatē quā dedisti mihi: dedi eis: vt sint vnū: sic ⁊ nos vnū sumus. **Job. 17**

De vnitatē ecclesie in deo p geminā dilectionē: cui formam p⁹bent vnitatis p⁹is ⁊ filij ⁊ spū sancti. **Ca. IX**

On dixit: ego ⁊ ipi vnus: q⁹uis p id n⁹ q⁹ eccleie caput ē: ⁊ corp⁹ ei⁹ ecclesia posset dicere: ego ⁊ ipi nō vnus sed vnus: q⁹ caput ⁊ corp⁹ vnus ē xps: s⁹ diuinitatē suā p⁹subalē patri oñdens hoc ait: p⁹p q⁹ d⁹ alio loco dicit. Ego ⁊ p⁹ vnū sum⁹: in suo genere: hoc ē in eiusdem nature cōsubali parilitate: vult eē suos vnū. S⁹ in ipō q⁹ in seipis nō possent: dissociati ab inuicē p diuersas voluptates ⁊ cupiditates: ⁊ imundiciā pctōz: vnde mundan⁹ p mediatorē: vt sint i illo vnū. Hō tū p eandē naturā qua hoies ex hoibus mortalib⁹ equales angelis sūt: sed etiā p eandē caritatē in eandē beatitudinē cōspirantes cōcordissimā volūtate in vnū spm̄: quodāmō igne caritatis conflata. Ad hoc em̄ valet q⁹ ait. Et sint vnū: sicut ⁊ nos vnū sum⁹: vt quēadmodū p⁹ ⁊ filius: nō tū equalitate substātie: s⁹ etiā volūtate vnū sūt. Ita ⁊ h⁹: inter quos ⁊ deū: mediator ē filius: nō tū p id quod eiusdē nature sunt: s⁹ etiā p eandē dilectionis societate vnū sint. Deide idipm̄ q⁹ mediator est: p quē recōciliamur deo: sic indicat. Ego inqt in eis: ⁊ tu in me: vt sint p⁹summati in vnum. **Job. 10** **Job. 17** **Ibidē**

De mediatore ad mortē diabolo: ⁊ mediatore ad vitā iesu chris⁹to. **Ca. X**

Ecce vera pax: ⁊ cuz creatore nro nobis firma cōnerio: purgatis ⁊ recōciliatis p mediatorē vite: sic maculati ⁊ alienati ab eo recesseram⁹ p mediatore: ē mortis. Sicut em̄ diabolus sub⁹ hoim

supbientē pduxit ad mortē. Ita xps humilis
hoiem obedientē reduxit ad vitam. Quia si
cur ille elatus cecidit et deiecit pſentientē: sic
iste hūiliat⁹ surrexit et exiit credentē. Quia
em̄ nō puenerat diabolus quo ipse pduxerat
(mortē q̄pe spūs in impietate gestabat) sed
mortē carnis nō subierat: q̄ nec indumentū
susceperat: magn⁹ homī videbat⁹ pnceps i le
gionib⁹ demonū: p quas fallaciaꝝ regnū ex
ercer: sic hoiem p elatiōis typū: potētie q̄ ius
sticie cupidiorē: aut p falsam philosophiā ma
gna inflans: aut p sacra sacrilega irretiens: in
quib⁹ etiā magice fallacie curiosiores supbi
ozesq̄ aias deceptas: illulasq̄ p̄cipitat: subdi
tū tenēs: pollicēs etiā purgationē anie: peas
quas theletas appellat: trāfigurādo se in an
gelū lucis p multiformē machinationē: in si
gnis et pdigijs mendacijs.

2. Cor. 11

De facilitate ludificationū quibus homi
nes ab imundis spiritib⁹ fallunt. Ca. XI

Facile ē em̄ spiritib⁹ neq̄ssimis: p aē
rea corpa facere multa: q̄ mirentur
aie terrenis corpib⁹ aggrauate: eti
am melioris affect⁹. Si em̄ corpa ipa terrena
nōnullis artib⁹ et exercitatiōib⁹ modificata:
in spectaculis theatricis tāta miracula homi
nib⁹ exhibēt: ut hi q̄ nūq̄ viderūt talia narra
ta vix credāt. Quid magnū ē diabolo et ange
licei: de corpis elemētis: p aerea corpa fa
cere: q̄ caro miret⁹. Aut etiā occultis inspira
tōib⁹: ad illudēdos hūanos sēl⁹: phāta smata
imaginū machinari: q̄b⁹ vigiātes dormiētēf
ve dōcipiat: vlturētes exagiter: S; sic fieri p̄t
vt hō vita ac morib⁹ melior: spectet nequissi
mos hoies: vel in fune ābulātes: vel in timo
dis morib⁹ corpoz mlta incredibilia faciētes
nec vllō mō facere talia p̄cupiscat: nec eos p
pterea sibi p̄ponēdos existimet. Sic aia fide
lis et pia: non solū si videat: vexetiā si p̄p̄ fra
gilitatē carnis: exhorreat miracula demonū
nō idō tū: aut nō se posse talia dolebit: aut ob
hillos meliores eē iudicabit: cū sint p̄sertim i
societate sc̄toꝝ: q̄ p̄ x̄rutē dei: cū cūcta subie
cta sunt et mīme fallacia: et multo maiora fe
cerunt: siue homines: siue angeli boni.

De falsis et deceptorijs purificationibus.
Capitulum XII

Qua q̄p̄ igit̄ p sacrilegas silitudines
et impias curiositates et magicas cō
secratiōes aie purgāf et rerōciliant
deo: q̄ falsus mediator: nō traicit ad supiora
s; poti⁹ obsidēs intercludit viā p affectus: q̄s
tāto maligniores: q̄to supbiores siue societa
tis inspirat. Qui nō p̄rit ad euolādū pennas

nuttire x̄rutū: sed poti⁹ ad demergendū pō
dera exaggerare vitioꝝ: tāto graui⁹ aia rui
tura: q̄to sibi videēt euēctra sublimius. Proin
de sicut magi fecerunt diuinit⁹ moniti: q̄s ad
hūilitatē dñi adorādā: stella pduxit. Ita et
nos: nō qua venim⁹: s; p aliā viā in patriā re
dire debem⁹: quā rex hūilis dōcuit: et quā rex
supbus hūili regi aduersari⁹ obsidere nō pos
sit. Et nobis em̄ vt adorēmus hūillē x̄pm: celi
enarrauerūt glām dei: cū in oēm terrā exiit
son⁹ eoz: et in fines orbis terre verba eozum
Quia nobis fuit ad mortē p̄pctm̄ in adā. Per
vnū q̄pe hoiem p̄ctm̄ intrauit in hūc mūdū
et p̄pctm̄ mors: et ita in oēs hoies p̄trāsijt: in q̄
oēs peccauerūt. Hui⁹ vie mediator diabolus
fuit p̄suasoz p̄cti: et p̄cipitator in mortē. Nam
et ipse ad opandā duplā mortē n̄fam: simplaz
attulit suā. Per impietatē nāq̄ mortu⁹ est in
spū: carne vtiq̄ mortu⁹ nō ē. Nobis autē et im
pietatē p̄suasit: et p̄pter hāc vt i mortē carnis
venire mereremur: effecit. Unū q̄ apetiui
mus iniqua suasio: aliter nos secutū ē iusta
dānatiōe: p̄pterea q̄pe sc̄ptū ē. De⁹ mortez
nō fecit: q̄ cā mortis ipse nō fuit: s; tñ pet⁹ re
tributionē iustissima mors irrogata ē p̄ctōzi.
Sicut supplicij iudex irrogat reo: cā tñ sup
plicij nō ē iusticia iudicis: sed meritū criminis.
Quo q̄ nos mediator mortis transmisit et ipse
nō venit: i. ad mortē carnis: ibi nobis dñs de
us n̄r medicinā emēdatiōis inseruit: quā ille
nō meruit: occulta et nimis arcana ordinatio
ne diuine alteq̄ iusticie. Et q̄ sic p vnū hoies
mors: ita p vnū hoiem fieret r̄surrectio mor
tuoz. Quia magi virabant hoies q̄ cuitare
nō poterāt mortē carnis: q̄ mortē spūs: i. ma
gis penā: q̄ meritū pene: nā n̄ peccare: aut n̄
curāf: aut paz curāf: non mori autē q̄uis nō
obtinēat veheēmter satagiē. Vite mediator
oñdens: q̄ nō sit mors timēda q̄ phūanā con
ditionē iā euadi nō p̄t: s; poti⁹ impietas q̄ p̄ fi
dē cauēri p̄t: occurrit nobis ad finē quo ve
nim⁹: s; nō qua venim⁹. Nos em̄ ad mortez p
pctm̄ venim⁹ ille p̄iusticia: et iō cū sit mors no
stra pena peccati: mors illius facta est hostia
p: o peccato.

Mortē x̄pi nō fuisse necessitatis n̄re: s; vo
luntatis siue ac ptatis. Ca. XIII

Quapropter cū spūs corpi preponat⁹
q̄ mors sit spūs a dō deserit: mors aut
corpis a spū deserit: eaq̄ sit pena in
morte corpis: vt spūs q̄ volēs deseruit deū:
deserat corp⁹ inuitus: vt cū spūs deū deseru
erit q̄ voluit: deserat corp⁹ etiam si noluerit
nec deserat cū voluerit nisi aliquā sibi vim q̄
ipm corpus perimat⁹ intulerit: demonstrauit

Mat. 2

Ps. 18

Roma. 5

Cap. 1

Roma. 5

spūs mediatoris: qz nulla pena pcti vsqz ad mortē carnis ei⁹ accesserit: qz nō eā deseruit inuitus: s; qz voluit: qm voluit: quomō voluit

Job. 10 Quipe dei vbo ad vnitatē cōmixt⁹ ē homo. **Hinc ait.** Prātem habeo ponēdi aīam meaz et prātem habeo itez sumēdi eā. **Nemo tollet eā a me: s; ego pono eā a me et itez sumo eā.** Et hoc maxie mirati sūt: sicut euāgelium loquit: qz p̄sentes erāt: cū post illā vocē: i qua figurā pcti n̄i edidit: p̄tinuo tradidit spiritū

Job. 19 Longa em̄ morte cruciabant ligno suspensī. **Glā latronib⁹** vt itaz morerent⁹: et de ligno añ sabbatū deponerent⁹: crura cōfracta sunt. **Ille aut⁹** qz mortu⁹ inuentus est: miraculo fuit. **Hoc etiā pilatū** legimus fuisse miratū: cū ab ip̄o sepeliendū corpus dñi peteret. **Ille itaqz** deceptor: qz fuit homi mediator ad mortē: falsosqz se o p̄ponit ad vitā: noie purgatiōis p̄sacra et sacrificia sacrilega qbus supbi seducit⁹: qz nec p̄cipitationē mortis n̄se h̄se potuit: nec resurrectionē sue: simplā qdē suā mortē ad duplā n̄am potuit asferre. **Simplā** vero resurrectionē in qua et sacramentū eēt renouatiōis n̄se: et ei⁹ qz in fine futura ē euigiliatiōis exemplū: nō vt itaz potuit. **Ille p̄inde** qz spū viuus carnē suā mortuā resuscitauit: verus vite mediator illū spū mortuū et mortis mediatorē a spiritib⁹ in se credentium foras misit: vt nō regnaret intrinsec⁹: s; forinsecus oppugnaret: nec tñ expugnaret. **Curse ipse** quoqz temptandū p̄buit: vt ad superandas etiā temptatiōes ei⁹ mediator eēt: nō solū p̄ adiuto: iū: vtz etiā p̄ exemplū. **Et ille p̄mitus** vbi p̄ oīa aditus ad interiora molēs irreperere: expulsus ē: post baptisma in heremo cōplera oīni temptatione illecebrōsa: qz viuū spū: mortu⁹ spū nō inuasit: quoquo mō audus mortis hūane cōuertit se ad faciendam mortē: quaz potuit: et p̄missus ē in illud qd ex nobis mortale viu⁹ mediator acceperat. **Et vbi** potuit aliqd̄ facere: ibi ex oīni pte deuict⁹ est: et vñ accepit exteri⁹ prātem dñice carnis occidende: inde interior ei⁹ ptās qua nos tenebat occisa ē. **Factū ē em̄** vt vincula pctōrū multoz: in multis mortib⁹ p̄ vni⁹ vnā mortē quā pcti nullū p̄cesserat: soluerent⁹. **Quam** p̄pterea dñs p̄ nobis in debita reddidit: vt nobis debita nō noceret. **Neqz em̄** iure cuiusqz prātis exutus ē carne: s; ip̄e se exuit. **Nam** qui posset nō mori si nollet: p̄culdubio qz voluit mortuus ē: et ideo p̄ncipatus et ptātes expositauit: fiducialiter triūphās eas i semetip̄so. **Morte sua** q̄ppe vno verissimo sacrificio p̄ nobis oblato: q̄cquid culpārū erat vñ nos

p̄ncipat⁹ et ptātes ad luēda supplicia iure detinebāt purgavit: aboleuit: extinxit: et sua resurrectione in nouā vitā nos p̄destinatos vocavit: vocatos iustificauit: iustificatos glorificauit. **Ita** diabolus hoīem quē p̄ p̄sensionē seductū: tāqz iure integro possidebat: et ipse nulla corruptiōe carnis et sanguinis septus: p̄ istā corpis mortalis fragilitatē: nimis egeno et infirmo tanto supbio: quāto velut diti⁹ or et fortior: quasi p̄noso et erumoso dñiabit⁹ in morte carnis amisit. **Quo em̄** cadentē nō secut⁹ impulit pctōrē: illuc descendentē p̄secut⁹ cōpulsit redemptorē. **Sic** in mortis p̄sortio fili⁹ dei nobis fieri dignatus ē amic⁹: quo nō pueniendo meliorē se nobis atqz maiorē putabat inimicus. **Dicit em̄** redemptor n̄s: **Maiorē** dilectionē nemo habet: qz vt animā suā ponat p̄ amicis suis. **Quo** circa etiā ip̄so dñi se credebat diabolus supiorē: inquantū illi dñs in passionib⁹ cessit: qz et de ip̄o intellectū est qd in psalmo legit⁹. **Dimisisti** cū paulomin⁹ ab angelis: vt ab iniquo velut equo iure aduersum nos agēte: ip̄e occisus innocens eū iure equissimo suparet: atqz ita captiuitatē p̄p̄ pcti factaz captiuaret: nosqz liberaret a captiuitate p̄pter pcti iusta: suo iusto sanguine iniuste suo: mortis chirographū delens et iustificandos redimēs pctōres. **Hinc** etiā diabol⁹ ad hec suos illudit: qd se p̄ sua sacra velut purgandis: et potius implicandis atqz mergendis: falsus mediator oppōnit: qz supbis facillime p̄suadet irridere atqz cōtemnere mortē x̄pi: a qua ip̄e quāto ē alienior: tanto ab eis credit⁹ sanctior atqz diuini⁹ or. **Qui** tñ apud eū paucissimi remāserūt: agnoscentib⁹ gētib⁹: et pia hūilitate bibētibus: p̄ciū suū: eiusqz fiducia deserētib⁹ hostē suū: et p̄currentib⁹ ad redemptorē suū. **Nescit** n̄ diabol⁹ quō illo et insidiante et furēte vtaf ad salutē fidelīū suoz excelsissima sapia dei: a fine supiore qd ē initiū spiritualis creature: vsqz ad finē inferiorē: qd est mors corpis: p̄tendēs fortiter et disponēs oīa suaui⁹. **Attingit** enim vbiqz p̄pter suā mundiciā: et nihil in q̄natum in eā incurrit. **Et** morte aut⁹ carnis alieno diabolō vnde nimīū supbus incedit: mors alterius generis p̄parat⁹ in eterno igne tartari: qz nō solū cū terrenis: sed etiā cū aereis corpibus excruciarī spūs possunt. **Supbi** autē homines qbus x̄ps (qz mortu⁹ ē) viluit: vbi nos tam maguo p̄cio emit et istā mortē reddūt cū hoib⁹ p̄ditioni erūnose nature: que trahitur a p̄mo pctō: et in illā cū illo p̄cipitabunt. **Quē** p̄pterea x̄po p̄posuerunt: quia eos in istā de

Roma. 8

Job. 15

Ps. 2

Colo. 2

Cap. 8

Ibidē. 7

Quartus

iecit: quo p distantē naturā ipse nō cecidit: et quo ppter eos pingentē miscōiam ille descēdit: et tū se demonib⁹ esse meliores non dubitāt credere: eosq; maledictis oibus in se trari detestariq; nō cessant: quos certe alienos ab hui⁹ mortis passiōe nouerūt: ppter quaz xpm ptemnūt. Nec sic volūt p̄siderare quaz fieri potuerit: vt in se manēs: nec p̄ seipm̄ ex vlla pte mutabile dei verbū: p̄ inferioris tū nature susceptiōne aliqd̄ inferius pati possz: qd̄ inuūidus demō (qz terrenū corp⁹ nō habet) pati nō possit. S; cū sint ip̄i demonib⁹ meliores: tū qz carnē portāt: mox sic p̄nt: quemadmodū demōes mori: q̄ eā nō portāt: nō vtiq; p̄nt. Et cū de ritib⁹ sacrificiōz suoz multū p̄sumāt: q̄ se fallacib⁹ sup̄bisq; spiritib⁹ imolare nō sentiūt. Aut si iā sentiūt aliqd̄ sibi: p̄des arbitranē p̄fidoz et inuūidoz amicitia: quorū intentionis nullū negociū est: nisi impeditio redit⁹ nr̄i: nō intelligūt ne ip̄os quidē sup̄bissimos sp̄s honorib⁹ sacrificiōz gaudere potuisse: nisi vni vero deo p̄ quo colī volunt: verū sacrificiū debere.

De sacrificio p̄fecto et x̄o qd̄ ip̄e p̄ nob̄ saluatoz effectus est. **Ca. XIII**

Et id posse rite offerri: nisi p̄ faceret sc̄m̄ et iustū: nec nisi ab eis accipiāt qd̄ offerēt: p̄ quib⁹ offerēt: atq; id sine vitio sit: vt p̄ vitiosis mundandis possit offerri. Hoc certe oēs cupiūt: q̄ p̄ se offerri sacrificiū deo volūt. Quis ḡ tā iust⁹ et sc̄tū sacerdos: q̄ vn̄c fil⁹ dei nō q̄ opus haberet p̄ sacrificiū sua purgare pctā: nec originalia: nec ex hūana vita q̄ addunt. Et qd̄ tā p̄gruet ab hoib⁹ sumeret qd̄ p̄ eis offerret: q̄ humana caro. Et qd̄ tā aptū huic imolatiōis: q̄ caro mortalis. Et qd̄ tā mundū p̄ mūdādis vitijs mortaliū: q̄ sine vlla cōtagiōe carnalis p̄cupiscētie: caro nata in vtero et ex vtero virginali. Et qd̄ tā ḡte offerri et suscipi posset: q̄ caro sacrificij nr̄i: corp⁹ effectū sacerdoti nr̄i. Ut qm̄ q̄ttuor p̄siderāt in om̄i sacrificio: cui offerat: a quo offerat: qd̄ offerat: p̄ quib⁹ offerat: idē ip̄e vnus verusq; mediator: p̄ sacrificiū pacis recōcilians nos deo: vnum cū illo maneret cui offerēbat: vnū in se faceret p̄ quibus offerēbat: vn⁹ ip̄se esset qui offerēbat: et quod offerēbat.

De his q̄ sibi purgationem de virtute propria pollicentur. **Ca. XV**

Ant autē quidā q̄ se putāt ad p̄tēplā dū deū: et inherendū deo x̄tute p̄p̄a possē purgari: q̄s ip̄a sup̄bia maxime

maculat. Nullū em̄ vitii ē cui mag⁹ diuina lege resistit: et in qd̄ mag⁹ accipiat d̄nandi ius ille sup̄bissim⁹ sp̄s: ad ima mediator: ad summa iterclusor: nisi occulte insidiās alia via deuitet: aut p̄ p̄lm̄ deficiētē: qd̄ interpretat amalech: a pte seuiēs: et ad terrā p̄missiōis repugnādo trāsitū negās: p̄ crucē d̄ni q̄ moysi manib⁹ extēsis p̄figurata sup̄et. **Ro. 17** Hinc em̄ sibi purgationē isti virtute p̄p̄ia pollicēt: qz nōnulli eoz potuerūt acie mētis vltra oēm creaturā transmittere: et lucē incōmutabilis veritatis q̄stulacūq; ex pte cōtingere: qd̄ xp̄ianos multos ex fide interim sola viuētes: nōdū potuisse deridēt. S; qd̄ p̄dest sup̄biēt: et ob hoc erubescēt lignū p̄scēdere: de lōginquo p̄spicere patriā trāsamarinā. Aut qd̄ obest humilide tāto interuallo nō eā videre: i illo ligno ad eā venienti: a quo dedignat ille portari.

Sapiētes mūdi nec resurrectionis x̄itatez cognoscere: nec futuroz ordinē scire potuisse: q̄uis et ip̄i vaticinia habere videantur.

Capitulum XVI

Et etiā resurrectionē carnis nos credere rep̄hēdūt: sibiq; poti⁹ etiam de his reb⁹ credi volūt. Quasi vero q̄a p̄cellam incōmutabilēq; subam: p̄ illa q̄ facta sunt intelligere potuerūt: p̄pterea de cōuersione rerū mutabiliū: aut de p̄tecto seculorū ordine p̄sulēdi sint. Nūquid em̄ qz verissime disputāt: et documētis certissimis p̄suadent: eternis rationib⁹ oīa t̄p̄alia fieri: p̄pterea potuerūt in ip̄is rationib⁹ p̄spicere: vel ex ip̄is colligere q̄ sint aīaliū genera: q̄ semia singulorū in exordijs: q̄ mod⁹ i incremētis: q̄ n̄ieri p̄ceptus: p̄ ortus: p̄ etates: p̄ occasus: q̄ motus in appetēdis q̄ sc̄m̄ naturā sūt: fugiēdis q̄ cōtrariis: Nōne ista oīa: nō p̄ illā incōmutabile sapiām: s; p̄ locoz ac tempoz historiaz quesierūt: et ab alijs ex p̄ta atq; p̄sc̄pta crediderūt. Quo min⁹ mirandū ē: nullo mō eos potuisse p̄lixiorū seculorū seriem vestigare: et q̄ndaz metā hui⁹ excursus: q̄ tanq̄ fluuiio genis decurrit hūanū: atq; inde p̄uersionē ad suū cuiq; debitū terminū. Ita em̄ ne historici scribere potuerūt lōge futura et a nullo ex p̄ta atq; narrata: nec isti p̄bi ceteris meliores in illis sūmis eternisq; rationib⁹ intellectua lia p̄tēplati sunt. Alioq̄n nō eiusdē generis p̄terita q̄ potuerūt historice inq̄rere: sed potius et futura p̄noscere. Qd̄ q̄ potuerūt: ab eis vates: a nr̄is p̄p̄be appellati sunt.

Unde apud impios possint quedā futura p̄sciri. **Capitulum XVII**

Libe

Quanq̄z ꝛ ꝑꝑhaz nomēnō oīno alie
nū ē alīs eoz. **S**ꝛ plurimū interest:
vꝛz expimēto ꝑꝛeritoꝝ futuꝛa cōiꝛci-
ant̄. Sicut medici multa ꝑꝛuidendo: etiā lris
mādauerūt: q̄ ip̄i exꝑta notauerūt. Sicut de
niq̄z agricole vel etiā naute multa ꝑꝛnūciant
Talia em̄ si ex lōgis interuallis tꝑm fiant: di-
uinationes putant̄. **A**n x̄o iā vētura ꝑꝛesse-
rint: ꝛ lōge visa veniētia nūciant̄: ꝑꝛo acuto
sensu viditū: qđ cū faciūt aeree ꝑꝛtates diui-
nare credūt. **T**āq̄z si q̄sq̄ de mōris vꝛice ali-
quē longe videat veniēte: ꝛ ꝑꝛime in cam-
ꝑo habitātib⁹ añ nūciet. **A**n ab angelis san-
ctis q̄bus ea de ꝑꝛ x̄bū: sapiamq̄z suā indicat
vbi ꝛ futuꝛa ꝛ ꝑꝛerita stāt: vel q̄busdā ꝑꝛnūci-
ent̄ hoīb⁹: vel ab eis audita: rursus ad alios
hoīes trāsmittant̄. **A**n ip̄oz hoīm quozūdaz
mētes intantū euehant̄ sp̄sctō: vꝛ nō ꝑ an-
gelos: sꝛ ꝑ ip̄as futuꝛoz instātes causas: in ip̄-
sa sūma rex arce ꝑꝛspiciant. **A**udiūt em̄ ista et
aeree ꝑꝛtates: siue angelis ea nūciantib⁹: si-
ue hoīb⁹: ꝛ t̄m audiūt q̄stū op̄ eē ille iudicat:
cui subiecta sunt oīa. **M**ulta etiā ꝑꝛdicunt̄ in-
stinctu quodā impulsu sp̄i nescientū: sic cai-
phas nesciuit qđ dixit: sꝛ cū eēt ꝑꝛtrefex ꝑꝑha-
uit. **E**rgo de successionib⁹ seculoz: ꝛ de resur-
rectione mortuoz: ꝑꝛhos nec illos ꝑꝛsulere de-
bem⁹ qđ creatozis eternitatē (in quo viuimus
mouemur ꝛ sum⁹) q̄ntū potuerūt intellexit.
Quia ꝑ ea q̄ facta sunt cogno scētes deū: nō
sicut deū gl̄ificauit: aut gr̄ asegest: sꝛ dicen-
tes se esse sapiētes: stulti facti sunt. **E**t cū ido-
nei non eēnt: in eternitatē sp̄iritalis incōmu-
tabilitq̄z natura aciē mētis tā ꝑꝛstanter infige-
re vꝛ in ip̄a sapia ꝑꝛditoꝝ atꝛ rectoris vniūsi-
tat̄ viderēt volumia secloz: q̄ ibi iā eēnt ꝛ sp̄
eēnt. **H**ic at̄ futuꝛa eēnt: vꝛ nō eēnt: atꝛ vꝛ ibi
viderēt ꝑꝛuersiōes in meli⁹: si solū aīaz: sꝛ etiā
corꝑoz hūanoꝝ vsq̄ ad sui modū ꝑꝛfectionez.
Quā ḡ ad h̄ibi videnda nullo mō eēnt idonei:
ne ad illud qđ digni habiti sunt: vꝛ eis ista ꝑꝛ-
sctōs angelos nūciarent̄: siue for̄insec⁹ ꝑꝛ sen-
sus corꝑis: siue interiorib⁹ reuelat: omnib⁹ in
suū exp̄ssis: sicut ꝑꝛib⁹ n̄ris vera pietate ꝑꝛdi-
tis: hec demonstrata sunt: qđ ea ꝑꝛdicētes: vel d̄
ꝑꝛtib⁹ signis: vel de ꝑꝛimis reb⁹ ita vꝛ ꝑꝛdix-
rāt: facti s̄ fidē faciētes: auctoritatē cui de lōge
futuris vsq̄ in seculi finē credere: h̄re meru-
erūt. **P**ꝛtates aut̄ aeree supbe atq̄ fallaces:
etiā si qđā de societate ꝛ ciuitate sanctorꝝ: ꝛ d̄
vero mediatore a sanctis ꝛ ꝑꝑhetis: vel an-
gelis audita ꝑꝛ suos vates dixisse repiunt̄: id
egerūt vꝛ ꝑꝛ hec aliena vera etiā fideles dei si
possent ad sua falsa traducerent. **D**e⁹ autē ꝛ

ꝑꝛ nescientes id egit: vꝛ vēritas vndiq̄ resō-
naret fidelib⁹ i adiutorū: impijs i testimoniū.

De fide qua credim⁹ tꝑaliter gestis: ꝛ v̄itate
que reddet eterna. **Ca. XVIII**

Cla igit̄ ad eterna capescēda idonei
nō eram⁹: sordescq̄ ꝑꝛctōꝝ nos ꝑꝛgras-
uabāt tꝑaliū rerū amore cōtracte: et
de ꝑꝛpagine mortalitatis tanq̄z naturalit̄ mo-
lite: purgādi eram⁹. **P**urgari aut̄ vꝛ ꝑꝛꝑare-
mur etern⁹: nō nisi ꝑꝛꝑalia possem⁹: q̄libet iā
ꝑꝛtempati tenebamur. **S**anitas em̄ a morbo
ꝑꝛimū distat: sꝛ medici curatio nisi morbo con-
gruat: nō ꝑꝛduci sanitatē. **I**nutilia tꝑalia deci-
piūt egrotos: vtilia tꝑalia suscipiūt sanādos
et traiciūt ad eterna sanatos. **M**ens autē ꝛ
rationalis sicut purgata contemplationem
debet rebus eternis: sic purganda tempora-
lib⁹ fidē. **D**ixit qđā ꝛ illoꝝ qđ quondā ap̄ gre-
cos sapiētes habiti sunt. **Q**uā ad id qđ ortū
est eternitas valet: t̄m ad fidē veritas. **E**t ꝑꝛ-
fecto ē vera sn̄ia. **Q**uē em̄ nos tꝑale dicimus:
hoc ille qđ ortū ē appellauit. **E**t qđ genere eti-
am nos sum⁹: nō t̄m s̄m corꝑ⁹: sꝛ etiā s̄m ani-
mi mutabilitatē. **N**ō em̄ ꝑꝛꝑie vocat̄ eternū
qđ aliqua ex ꝑꝛte mutat̄. **I**nq̄ntū igit̄ mutabi-
les sum⁹: intantū ab eternitate distamus. **P**ro-
mittit̄ aut̄ nobis vita eterna ꝑꝛ veritatē: a cu-
ius ꝑꝛspicuitate rursus tantū distat fides n̄ra
quantū ab eternitate mortalitas. **H**ic ḡ ad-
hibem⁹ fidē reb⁹ tꝑaliter gestis ꝑꝛꝑter nos: ꝛ
ꝑꝛ ip̄m mūdāmur: vꝛ cū ad sp̄em venerimus:
quē admodū succedit̄ fidei veritas: ita mor-
talitati succedat eternitas. **Q**uaproꝑt̄ qm̄ si
des n̄ra fiet veritas: cū ad id qđ nobis credē-
tib⁹ ꝑꝛmittit̄: ꝑꝛuenerim⁹. **P**romittit̄ aut̄ nob̄
vita eterna: ꝛ dixit veritas: nō qđ fiet sicut fu-
tura ē fides n̄ra: sꝛ qđ sp̄e veritas: qꝛ ibi ē ꝛ eter-
nitas. **D**ixit ḡ v̄itas hec ē aut̄ vita eterna: vꝛ
cognoscāt te vñū vꝛꝛ deū: ꝛ quē misisti iesuz
xꝑm. **S**uz fides n̄ra videndo fiet v̄itas: tunc
mortalitatē n̄ram cōmutatā tenebit eterni-
tas. **Q**đ donec fiat: ꝛ vꝛ fiat: qꝛ reb⁹ ortis ac-
cōmodam⁹ qđē fidē credulitatis: sicut i eter-
nis speramus veritatē ꝑꝛemplatōis: ne fides
mortalis vite dissonaret a v̄itate eterne vite
ip̄a veritas ꝑꝛi coeterna de terra orta fili⁹ dei
sic venit vꝛ fieret fili⁹ hoīs: ꝛ ip̄e in se excipet
fidē n̄ram: qua nos ꝑꝛduceret ad veritatē suā
qui sic suscepit mortalitatē n̄ram: vꝛ nō amit-
teret eternitatē suā. **Q**stū em̄ ad id qđ ortū
est eternitas valet: tantū ꝛ ad fidem veritas.
Ita ḡ nos purgari oportebat: vꝛ ille nobis fi-
eret ort⁹ qđ maneret eternus: ne alter nobis

Job. 11

Act. 17

Roma 1

Job. 17

Ps. 84

Quartus

esset in fide: alter in veritate. Nec ab eo q̄ ortu su. m̄ ad eterna trāsire possem̄: nisi eterno portū n̄m nobis sociato: ad eternitatē ipsius trajiceremur. Nūc itaq; illuc quodānō secuta est fides n̄ra quo ascendit in quē credim̄: ortus: mo: tu: resuscitat̄: assumpt̄: horū q̄ tuor: duo priora noueram̄ in nobis. Scim̄ em̄ homines et ortū et mori. Duo autē reliqua id est resuscitari et assumi: iuste in nobis futura speram̄ q̄ in illo facta credidim̄. Itaq; i illo q̄ et id q̄ ortū erat trāsire ad eternitatez transiturū ē et n̄m: cū fides puenerit ad veritatē. Nā em̄ credentib̄ vt in v̄bo fidei manerent: et inde ad veritatē: ac pl̄ ad eternitatē p̄ducta a morte liberarēt: ita loquit̄. **Job. 8** Si m̄a seritis in v̄bo meo: vere discipuli mei eritis. **Ibidē** Et q̄si q̄rerent: q̄ fructus: secut̄ ait. Et cognosceris veritatē. Rursus q̄si dicerēt. Quid p̄dest mortalib̄ veritas? **Ibidē** Veritas inq̄t liberabit vos. Cū: nisi a morte: a corruptione: a mutabilitate: Veritas q̄ppe imortalis: incorrupta: in cōmutabilitas p̄manet. Vera autē immortalitas: vera incorruptibilitas: vera in cōmutabilitas: ipsa est eternitas

De missione filij dei qua in forma sui minor factus ē p̄re: cuz in forma dei p̄ri p̄maneret equalis. **Ca. XIX**

Accedat q̄d missus ē filij dei: imo v̄bo e ecce q̄d ē missus esse filij dei: Quocumq; p̄pter faciendā fidē q̄ munda remur ad p̄templandā veritatē in reb̄ ortis ab eternitate platis: et ad eternitatē relatis tpaliter gesta sunt: aut testimonia missionis hui⁹ fuerūt: aut ipsa missio filij dei. Sed testimonia quedā venturū p̄nunciauerūt: q̄dam venisse testata sunt. Factuz q̄ppe creaturā q̄ quē facta est oīs creatura: oēm creaturam testē habere optebat. Nisi em̄ multis missis p̄dicaret vnus: nō multis dimissis teneret vn⁹. Et nisi talia eēt testimonia q̄ paruū magna esse viderent: nō crederet ille ita magn⁹: vt magnos faceret magn⁹: q̄ ad puos missus ē paruus. Incompabiliter em̄ maiora filij dei facta sunt celū et terra: et oīa q̄ in eis sunt: q̄a oīa p̄ipm facta sunt: q̄ signa et portēta que in eis testimoniū pruperūt. Sed t̄si hoies vt h̄ magna p̄ eū facta paruū crederēt: illa paruā tanq̄ magna tremuerunt. Cū ḡ venit plenitudo t̄pis: misit de⁹ filij suū: factū ex muliere factū sub lege: vsq; ad eo paruū vt factū: eorū itaq; missuz q̄ factū. Si ḡ maior mittit minorē: fatemur et nos factū minorē: et in t̄m minorē inquantū factū: et intantū factuz inq̄tum

missum. Misit em̄ filij suū factū ex muliere per quē tamē q̄ facta sunt oīa: nō solū p̄fus. **Ubi. a** factus mitteret: sed p̄fus eēt oīa: eundem mittēti p̄stetur equalē: quē dicimus missuz minorē. Quō ḡ an̄ istā plenitudine t̄pis: oīa eū mitti optebat: priusq; missus esset videri a patrib̄ potuit: cum eis angelica quedā visademōstrarent: q̄si nec iā missus: ac equalē p̄ri videbat. Cū em̄ dicit philippo: a quo v̄tis q̄ sicut a ceteris: et ab ip̄is a quib⁹ crucifixus est in carne videbat. T̄to t̄pe vobiscū suzer nō cognouistis me. **Job. 14** philippe q̄ me videt: v̄idet et p̄rem: nisi q̄ videbat et nō videbat. **Job. 14** Uidebat sic missus fact⁹ fuerat: nō videbat sic p̄ eū om̄ia facta erāt. Aut v̄si etiā illud dicit. **Job. 1** Qui habet mō data mea et seruat ea: ipse ē q̄ diligit me: et qui diligit me: diliget a p̄re meo. **Job. 14** et ego diligā eū et manifestabo ei meip̄m. Cū esset manifest⁹ an̄ oculos hoīm: nisi q̄ carnē q̄d verbū in plenitudine t̄pis factū erat suscipiendā n̄se fidei porrigebat. Nā autē verbū p̄ q̄d oīa facta erāt purgate p̄ fidē menti cōtemplandū in eternitate seruabat

Non esse contra equalitatē patris et filij si etiā fm̄ coeternā p̄ri diuinitatē intelligat filius missus. **Ca. XX**

Aut fm̄ hoc missus a p̄re filius dicitur: q̄ ille pater est: ille filius: nullo mō impedit vt credamus: equelem patri esse filij et cōsubstantialē et coeternū: et tamen a patre missum filij. Nō q̄ ille maior ē: ille minor: sed q̄ ille pater: ille filius. Ille genitor: ille genit⁹. Ille a quo ē qui mittit: ille q̄ est ab eo q̄ mittit. Fili⁹ em̄ a p̄re ē: non p̄ a filio. Scdm̄ hoc iā pōt intelligi: nō t̄m̄ ideo dicit missus filij: quia verbū caro factū est: s̄ ideo missus vt verbū caro fieret: et p̄presentiā corporalē illa q̄ scripta sunt oparet̄: id est vt non t̄m̄ homo missus intelligat q̄d verbū factū ē: sed et verbū missuz vt homo fieret: q̄ non fm̄ imparē potestatē vel substantiā vel aliqd q̄d deo p̄ri nō sit equalē missus ē: sed fm̄ id q̄d filius a patre est: nō pater a filio. Verbū enim patris est filius: q̄d et sapientia eius dicitur. Quid ḡ mirū si mittit: nō q̄ inequalis ē patri: sed q̄ est manatio quedā claritatis omnī potentis dei sincera. **Job. 1** Ubi autē q̄d manat: et de quo manat vnus eiusdemq; substantie est. **Sap. 7** Nec em̄ sicut aqua de foramine terre aut lapidis manat: sed sicut lux de luce. Nāz quod dicitū est. **Sap. 7** Candor ē em̄ lucis eterne: quid aliud dicitū ē: q̄ lux ē lucis eterne. **Sap. 7** Candor: q̄ppe

lucis: qđ nisi lux ē? Et ideo coeterna luci: de qua lux est. **M**aluit autē dicere: cādor: lucis: qđ lux lucis: ne obscurior: putaret ista que manar: qđ illa de qua manar. **S**i em̄ audis cādor: ei? eē ista: facilius ē vt p̄ hāc lucere illa: qđ hec min? lucere credat. **S**ed q: cauēdū nō erat ne minor: lux illa putaret q̄ istaz genuit. **H**oc em̄ nullus vnq̄ heretic? ausus ē dicere: nec credendū ē aliq̄e ausuz. **I**lli cogitationi occurrir scriptura q̄ possit videri obscurior: lux ista que manar: qđ illa de q̄ manar. **Q**uā suspitionē tulit cū ait. **C**ādor: ē illi? id ē lucis eterne: atq; ita on̄ dir equalē. **S**i em̄ h̄ minor: ē: obscuritas illi? ē: nō candor: illi? **S**i autē maior: ē nō ex ea manar. **N**ō em̄ vinceret de q̄ genita est. **Q**uia q̄ ex illa manar: non ē maior: qđ illa. **Q**uia x̄o nō obscuritas illi? s̄ candor: illius ē nō est minor: equalis ē ergo. **N**eq; h̄ mouere debet: q: dicta ē manatio quedā claritat: om̄nipotentis dei sincera: tanq̄ ip̄a nō sit omnipotens: s̄ oīpotentis manatio. **M**ox em̄ de illa dicit. **E**t cū sit vna: oīa pōt. **Q**uis ē autē oīpotens: nisi q̄ oīa pōt? **A**b illo itaq; mittit: a quo emanat. **S**ic em̄ τ ab illo perit: q̄ amabat eaz et desiderabat eā. **E**mitte inq̄t illā de sanctis celis tuis: τ mitte illā a sede magnitudis tue vt mecū sit: τ mecū laborer: id ē doceat me laborare ne laborē. **L**abores em̄ eius: virtutes sunt. **S**z aliter mittit vt sit cū hoīe: alit̄ missa est vt ip̄a sit hō. **I**n aīas em̄ sc̄tas se trāffert: atq; amicos dei τ p̄phas p̄stituit: sicut etiam implet sc̄ctos angelos τ oīa talib? mīsterijs agrua p̄ eos opat. **U**m autē venit plenitudo t̄pis missa ē: non vt impletet angelos: nec vt esset angel? nisi inq̄tū p̄siliū p̄ris anūciabat qđ τ ip̄ius erat. **N**ec vt eēt cū hoīb?: aut i hoīminib?. **H**oc em̄ τ antea in p̄rib? τ p̄phetis: sed vt ip̄i verbū caro fieret: id ē hō fieret: in quo futuro reuelato sacramēto etiā eoz sapiētia atq; sc̄toꝝ salus eēt: q̄ priusq̄ ip̄e de virgine nascere: de mīcib? nati sunt: τ in q̄ factō atq; p̄dicato sal? sit oīm credentiū: sperātiū: diligētiū. **H**oc em̄ magnū pietatis ē sacramentū: qđ manifestū ē in carne: iustificatū ē in spū: appuit angel: p̄dicatū ē in gētib?: creditū ē in mundo: assumptū ē in gl̄ia. **A**b illo q̄ mittit dei x̄bū: cui? ē x̄bū. **A**b illo mittit de q̄ natū ē. **M**ittit q̄ genuit: mittit qđ genitū est. **E**t tūc vnicuiq; mittit: cū a quoq; cognoscit atq; p̄cipit q̄tū cognosci τ p̄cipi pōt p̄ capru vel proficiētis in deū: vel p̄fecte in deo aīe rationali. **I**hō q̄ eo ip̄o qđ de p̄re nat? ē: missus dicitur fili?. **S**z v̄leo q̄ appuit huic mūdo x̄bū caro factū. **U**l̄i dicit. **X**riui a p̄re τ veni i hūc mūdu

Uel eo q̄ ex t̄pe cuiusq; mēte p̄cipit: sic dictū est. **M**itte illā vt mecū sit: τ mecū laborer. **Sap. 9**
Qđ ḡnatū ē ab eterno: eternū ē. **C**ādor: ē em̄ lucis et̄ne. **Q**đ autē mittit ex t̄pe: a quoq; cognoscit. **S**z cū in carne manifestat? ē fili? dei in hūc mūdu missus ē in plenitudine t̄pis: fact? ex seia. **Q**uia em̄ in sapia dei nō poterat mūd? cognoscere p̄ sapiaz dei: qm̄ lux lucz i tenebris: τ tenebre eā nō cōphēderūt: placuit deo p̄stulticiā p̄dicatiōis saluos credentes facere: τ x̄bū caro fieret τ hitaret in nob. **C**ū autē ex t̄pe cuiusq; p̄uect? mēte p̄cipit: mitti qđ dicitur: s̄ nō in hūc mūdu. **N**eq; em̄ sensibilit̄er appetit: i corpeis sensib? p̄fctō ē. **Q**uia τ nos fm̄ qđ mēte aliqđ eternū q̄tū possum? capimus: nō in h̄ mūdo sum? **E**t oīm iustoz spūs etiā adhuc in hac carne viuentiū: inq̄tū diuina sapiūt: nō sūt in h̄ mūdo. **S**z p̄ cū ex t̄pe a quoq; cognoscit: nō dicitur missus. **N**ō em̄ habet de q̄ missus sit: aut ex q̄ p̄cedat. **S**apia q̄pe dicit. **E**go ex ore altissimi p̄diui. **E**t de spū sancto dicitur: a p̄re p̄cedit: p̄ x̄o a nullo. **S**icut q̄ p̄ genuit: fili? genit? ē: ita p̄ missit: fili? missus ē. **S**z que admodū q̄ genuit τ q̄ genit? ē: ita τ q̄ missit τ q̄ missus ē vnū sunt: qz p̄ τ fili? vnū sunt. **I**ta etiā spūs sc̄ctus vnū cū eis ē: qz h̄ tria vnū sūt. **S**icut em̄ natū eē ē filio a p̄re eē: ita mitti ē filio cognosci q̄ ab illo sit: τ sic spūs sancto donū dei esse est a patre p̄cedere: ita mitti ē cognosci q̄ ab illo p̄cedat. **N**ec possum? dicere q̄ spūs sanct? τ a filio non p̄cedat. **N**eq; em̄ frustra idē spūs: τ p̄ris τ filij spūs dicitur. **N**ec video qđ aliud significare voluerit: cuz sufflans in faciē discipuloꝝ ait. **A**ccipite spūs sanctū. **N**eq; em̄ stat? ille corpore? cuz sensu corpali tangendi p̄cedēs ex corpe substantia spūs sancti fuit: s̄ demonstratio p̄ cogruā significationē: nō tm̄ a patre: sed a filio p̄cedere spūs sanctū. **Q**uis em̄ dementissim? dixerit: aliū fuisse spūs quē sufflans dedit: τ alium quem post ascensionē suam misit? **U**nus em̄ spūs: est spiritus dei: spiritus patris τ filij: spiritus sanctus qui operatur omnia in omib?. **S**ed q̄ bis datus est: dispensatio certe significationis fuit: de qua suo loco quantuz dominus dederit differemus. **Q**uod ergo dñs ait. **Q**uem ego mittā vobis a patre: ostendit spiritū patris τ filij: qz etiam cū dixisset: quē mittet pater: addidit: in nomine meo: nō tm̄ dicit: quem mittet pater a me: quē admodū dixit: quē ego mittā vobis a patre: videlicet ostēdens q̄ totius diuinitatis: vel si melius dicitur deitatis: p̄cipiū pater est. **Q**ui ergo ex p̄re procedit τ filio: ad eū referat qđ nat? est fili?.

Sap. 7

Ibidē

Ibidē

Ibidē. 9

Ibidē. 7

1. Gal. 4

1. Abi. 3

Job. 16

Sap. 9

Ibidē. 7

1. Abi. 7

Gal. 4

1. Cor. 1

Job. 1

1. Cor. 1

Job. 1

Eccl. 24

Job. 20

1. Cor. 12

Job. 15

Quartus

Job. 7 Et dicit euangelista. Spiritus nondum erat datus: quia Iesus nondum erat clarificatus: quod intelligit nisi quia certa illa spiritus sancti datio vel missio post clarificationem christi futura erat qualis nunc ante fuerat. Neque enim antea nulla erat sed talis non fuerat. Si enim antea spiritus sanctus non dabatur quo impleri prophetarum locuti sunt: cum aperte scriptura dicat: et multis locis ostendat spiritus sanctus eos locutos fuisse: cum et **Jobe** baptista dictum sit: spiritus sancto replebitur in de ab utero matris sue: et spiritus sancto repletur **Zacharias** inuenit pater eius: ut de illo talia diceret. Spiritus sancto maria: ut talia de domino que gestabat utero predicaret. Spiritus sancto **Simeon** et **Anna**: ut magnitudinem christi puuli agnosceret. Quod ergo spiritus nondum erat datus: quia Iesus nondum erat clarificatus: nisi quia illa datio: vel donatio: vel missio spiritus sancti: habitura erat quadam proprietate sua in ipso aduentu: qualis antea nunquam fuit. **Rufinus** enim legitur: linguas quas non nouerant homines locutos uenire in se spiritus sancto: sicut tunc factum est: cum opteret eius aduentum signis sensibilibus demonstrari: ut ostenderet totam orbem terrarum atque omnes gentes in linguas variis constitutas: credituras in christum per donum spiritus sancti: ut impleret quod in psalmo canit. Non sunt loqueles neque sermones quorum non audiantur voces eorum. In omnem terram exiit sonus eorum: et in fines orbis terra uerba eorum. Verbo itaque dei ad unitatem persone copulatus: et quodammodo commixtus est homo: cum ueniente plenitudine temporis missus est in hunc mundum: factus ex femina filius dei ut esset et filius hominis propter filios hominum. Hanc personam angelicam naturam figurare antea potuit ut pronuntiaret: non exprimeret ut ipsa esset.

De sensibili demonstratione spiritus sancti et de coeternitate trinitatis.

Ca. XXI

Matth. 3 Sensibili autem demonstratione spiritus sancti: siue per columbe spiritum: siue per linguas igneas: cum eius subam patri et filio coeterna: pariterque incommutabile subdita et seruans creatura temporalibus moribus et formis ostenderet: cum ad eius personam unitatem sicut caro quod uerbum factum est non copularetur: non audeo dicere nihil tale factum esse antea. Sed plane si denter dixerim: personam et filium et spiritum sanctum uniuersum eiusdemque subiecti dei creatoris: trinitatem: omnipotentem inseparabiliter operari: sed ita non posse per longe impariter maximeque corpoream creaturam inseparabiliter demonstrari: sicut per uoces nostras que utique copuliter sonant: non potest pater et filius et spiritus sanctus: nisi suis et propriis interuallis temporum certa separatione distinctis: que sue cuiusque uocabuli syllabe occupant nominari. In sua quippe

substantia qua sunt tria unum sunt: pater et filius et spiritus sanctus: nullo temporalis motu super omnem creaturam id ipsum sine ullis interuallis temporum uel locorum et si unum atque idem ab eternitate in eternitatem: tanquam ipsa eternitas que sine ueritate et caritate non est. In meis autem uocibus separati sunt pater et filius et spiritus sanctus: nec si uerba ponerentur: et in istis uisibilibus suis separatim locorum spacia tenuerunt. Et quemadmodum cum memoria mea: et intellectus: et uoluntas nominato: singula quidem nomina ad res singulas referuntur: sed tamen ab omnibus tribus singula facta sunt. Nullum enim horum trium nominum est: quod non et memoria et intellectus et uoluntas mea si se operata sint. Ita trinitas si se operata est: et uocem patris: et carnem filii: et colubam spiritus sancti: cum ad personas singulas hec singula referantur. Quia similitudine utcumque cognoscitur: inseparabile in se ipsam trinitatem per uisibilis creature spiritum separabiliter demonstrari: et inseparabile trinitatis operationem: etiam in singulis esse rebus: que uel ad personam: uel ad filium: uel ad spiritum sanctum demonstrandum proprie pertinere dicuntur. Si ergo a me queritur: quomodo facte sint: uel uoces uel sensibiles forme atque species ante incarnationem uerbi dei que hoc futurum figurarent: per angelos eadem operatur esse respondeo: quod etiam scripturarum sanctarum testimonium optum existimo satis ostendi. Si autem queritur ipsa incarnatio quomodo facta sit ipsum uerbum dei: dico carnem factum: id est hominem factum: non tamen in hoc quod factum est uerbum atque quod mutatum: ita sane factum: ut ibi sit non tantum uerbum dei: et hominis caro: sed etiam rationalis hominis anima: atque hoc totum et deus dicatur propter deum et hominem. Quod si difficile intelligitur: mens fide purgetur: magis magisque abstinendo a peccatis: et bene operando et orando cum gemitu desideriorum sanctorum: ut per diuinum adiutorium perficiendo: et intelligat: et amet. Si autem queritur post incarnationem uerbi: quomodo facta sit uel uox patris uel species corporalis qua spiritus sanctus demonstratus est: per creaturam quidem facta ista non dubito: sed utrum tantummodo corporale atque sensibilem: an adhibitu spiritu etiam rationali uel intellectuali. Hoc enim quibusdam placuit appellare: quod greci dicunt: id est intellectuale: non quidem ad unitatem persone. Quis enim hoc dixerit: ut quicquid illud est creature per quod sonum uel uox patris: ita sit deus pater: aut quicquid illud est creature in quo per columbe speciem uel per igneas linguas spiritus sanctus demonstratus est: ita sit spiritus sanctus: sicut est dei filius homo ille qui de uirgine factus est: sed tantummodo ad

Job. 1

Act. 13

Libe

ministerium pagende significationis: sic oportet
 uisse de^o iudicauit: an aliqd aliud intelligen
 du sit: inuenire difficile e: et temere affirmare
 no expedir. Quo tm ista sine ronali vel intel
 lectuali creatura potuerit fieri: non uideo.
 Neq; adhuc loc^o e explicare: cur ita sentiam
 qtu vires dñs dederit. Prius em sut discuti
 enda et resellenda hereticoꝝ argumeta: q non
 ex diuinis libris: sed ex rationib⁹ suis pferut
 quib⁹ se uehemeter cogere arbitrant testio
 nia scpturaz q de pfe et filio et spu scro sut: ita
 ee intelligeda vt ipi volut. Nūc aut no io mi
 noꝝ filii qz missus e a pfe: nec ideo minoꝝ
 spū scru qz et pf eū misit et fili⁹: sufficiēter qz
 tū arbitroꝝ demonstratū e. Siue em ppter vi
 sibile creaturā: siue poti⁹ ppter pncipiū cōmū
 dationē: nō ppter ineqlitatē vel imparilitatē
 vel dissimilitudinē substantie in scpturis hec posi
 ta intelligunt: qz etiā si uoluisset de⁹ pf p sub
 lectā creaturā uisibiliter appere: absurdissi
 me tm aut a filio quē genuit: aut spū scro q de
 illo pcedit: missus diceret. Iste igit sit huius
 volumis mod⁹: deinceps in ceteris adiuuan
 te dño: illa hereticoꝝ uerfutissima argumeta
 qualia sint: et quē admodum redarguantur
 uidebimus.

Explicit liber quartus

Incipiūt capitula libri quinti

- i **Q**uod modeste ac sobrie debz hō cui eti
 am sue mentis natura explicabilis
 est de dei substantia cogitare.
- ii **D**e incommutabili eētia qd sol⁹ ds e
- iii **C**ōtra arrianoꝝ argumētationē an i
 deo unigeniti et geniti appellatō sū
 stantiarū indicet diuersitatem
- iiii **D**e accidentib⁹: siue sepabilib⁹: siue
 inseparabilibus q in deo: quia mutabi
 lis non est: eē nō possunt.
- v **Q**ue in deo ad aliqd dicunt: nō fm
 substantiā dici: nec tm esse accidētia:
 sed relatiua incommutabilia
- vi **A**n igenit⁹ qd pf d: possit inf illa ac
 cipi q ad seipm et subalif dicuntur.
- vii **Q**uid in quibusq; locutionib⁹ uale
 at negatiua pricula q aliqd non qd
 sit sed quid nō sit ostēdiē.
- viii **Q**uod in trinitate deitatis quicqd ad se
 dicit: vna queq; psona indifferens
 atq; cōmune sit: et vnā significet at
 q; eandem substantiam.
- ix **Q**ua necessitate tres psona in trinitate
 dicuntur.

- x **D**e vā magnitudine cui⁹ picipatiōe
 magna sunt: quecūq; sunt magna.
- xi **R**elatiue non substārialiter dici quic
 qd vel pater: aut filius: aut spū scru
 ctus pprie nominat.
- xii **D**e relatiuis que referri ad inuicem
 nequeunt: cū tamē relatiua sint
- xiii **T**rinitatē deū nō tria pncipia: s vnū
 esse pncipiū: qz et pater: et filius: et
 spiritus sanct⁹: vnus creator: e: sicut
 vnus deus est.
- xiiii **Q**uod in trinitate tpf ad filiū pncipiū
 sit: et pater et filius ad spū sanctum.
- xv **Q**uod in spū sancto etiaz anteq; daref
 possit doni nomē intelligi: vt ei sem
 per nō aliō fuerit donū eē qz ipm eē
- xvi **D**e appellationib⁹ relatiuis: q non ad
 deū: sed ad creaturā referenda sūt:
 qm deo nihil accidit

Incipit liber quintus.

Q^{uod} modeste ac sobrie debet hō cui etiam
 sue mētis natura inexplicabilis e: de dei sub
 stantia cogitare. Ca. I

Inciā exordiens ea dicere q
 dici vt cogitant v^l ab homie
 aliq v^l certe a nob nō oino pos
 sunt: qz uis et ipa nra cogitatō
 cū de dei trinitate cogitam⁹:
 lōge se illi de quo cogitat: imparē sentiat: ne
 qz vt eū capiat: s vt scptū e: etiā a rāris quā
 tus paul⁹ apls h erat: p speculū et i enigmatē
 videat. Primū ab ipō dño nō de q sp cogita
 re debem⁹: et de q digne cogitare nō possum⁹
 cui laudādo reddenda est omī tpe bñdictio:
 et cui enūciādo nulla cōpetit dictio: et adiuto
 riū ad intelligēda atq; explicāda q intendo:
 veniā pcor sicubi offendo. Demoz sum em:
 nō solū uolūtatis: uerū etiā infirmitatis mee
 Ab his etiā q ista lecturi sunt: vt ignoscāt pe
 to: vbi me magis uoluisse qz potuisse dicere
 aduerterint: qd vel ipi meli⁹ intelligūt: v^l p
 pter mei eloquiū difficultatē nō intelligūt: si
 cut ego eis ignosco vbi ppter suā tarditatē
 intelligere nō pnt. Facili⁹ em nobis inuicez
 ignoscim⁹: si nouerim⁹: aut certe credēdo fir
 mū tenuerim⁹: ea q de natura incommutabili
 et inuisibili: sū meq; viuēte ac sibi sufficēte di
 cunt non ex cōsuetudine uisibiliū atq; muta
 biliū et mortaliūz vel egenaz rerū esse meti
 enda. Sed cū in his etiā q nostris corpalibus
 adiacent sensib⁹: vel q nos ipi in interiorē ho
 mine sumus: sciētia cōmprehendendis laborez

1. Cor. 1